

KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HÉTILAP.

Megjelenik szombaton.

Előfizetési árak:		FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:		Hirdetési díjak	
Egész évre	4 forint	HOLBESZ JÓZSEF.		Egész oldal	25 frt — kr.
Fél évre	2 „	FŐMUNKATÁRS:		Fél oldal	14 „ — „
Negyed évre	1 „	BARTOS GYULA.		Negyed oldal	8 „ — „
Egyes szám ára 10 krajczár.				Nyolczad oldal	5 „ — „
— Nyilttár sora 50 kr., Bélyeg-díj 30 krajczár. —				Tizenhatod oldal	2 „ 50 „
SZERKESZTŐSÉG:				Legkisebb hirdetés	1 „ 20 „
Kispest, Zrínyi-utca 22. szám.				KIADÓHIVATAL:	
				Kispest, Zrínyi-utca 22. szám.	

Államsegély az iparos tanonciskolának.

A község által fenntartott iparos tanonciskola, mely a felügyelő bizottsággal élén az iparos tanoncok oktatása érdekében működik, forduló ponthoz jutott.

Mult alkalommal már megemlékezünk arról a fontos intézkedésről, mely megszüntette azokat a tühretlen állapotokat, melyek az iskola egyes osztályainak túltömöttségében fennállott.

Ez az intézkedés, parallel I-só osztály felállításával, a rajzsoportnak egy osztálylyal való kibővítésével teljesen megfelelt azon kívánalmaknak, melyek az iparos-tanoncok oktatásának helyes menete érdekében szükségszerűnek bizonyultak.

A szak és osztályrendszer kiegészítik egymást ebben az intézkedésben és az eddigi eredmények elég biztosítékok már is arra nézve, hogy a jövő tanév, az iparos-tanoncok oktatást kipróbált rendszerrel fejlesztheti arra a magaslatra, melyre a főváros közelsége is előre kijelente.

A forduló pont az anyagi és szellemi téren egyaránt bizonyítható.

Mig a szellemi téren az új rendszer életbeléptetése kecsget a legszebb reménnyel, addig az anyagi téren az állami segély, mely 300 frttal járult hozzá az iparos-tanonciskola fejleszté-

séhez és fenntartásához, nemkülönben az engedélyezett 2%-os pótdadó kivetése, szabadabb mozgást enged az anyagi gondokkal túlterhelt község, mint iskola fenntartó hatóság törekvéseinek.

Tagadhatatlan, hogy vagyontalan községünk meghozta ez ideig a maga áldozatait. Létesítette az iparos tanonciskolát és tőle telhetőleg időről-időre a legszebb törekvésekkel fejleszteni is igyekszik a kor követelményeihez képest.

Az iskola jelenében azonban ezek a törekvések anyagi áldozatok nélkül meddőknek bizonyultak, mert a megsaporodott osztályok tanerőt is igényeltek, újabb költséget, melylyel szemben a község, mint iskolafenntartó hatóság tehetetlennek érezte magát.

A 2%-os pótdadó, mely az állami adó után vetendő ki, körülbelül 1200 frtnak felel meg; ehhez járul a 300 frt államsegély, melyet összegezve 1500 frt költséget irányozhat elő az iskola fenntartására és fokozatos fejlesztésére annélkül azonban, hogy a község, mint iskola fenntartó hatóság anyagilag érintve lenne.

Ez a forduló pont, ha nagy előny az iskola fenntartó hatóságra, mely lerázta az ipariskolát fenntartó anyagi gondokat, ugy mérlelhetetlen az iskola fejlesztésének a modern követelmények szerinti átalakulására.

A tanonciskolánál alkalmazott tanerők díjazása is ez ideig, valjuk be, nem felelt meg annak a munkának,

melyet a tanítók lelkiismeretes buzgalommal végeztek.

Igaz, hogy az iskola fejlesztésével fokokint a fizetés is emelkedett, de nem emelkedett a munka arányban.

Nagy munkát végeztek ezek a derék tanítók az iskola megnyitásától a mai napig.

Kezdetben 80 frttal jutalmazta a község, ma 180 frttal.

Mi volt akkor az iskola és mi ma? Az iskola emelkedése azóta hatalmas mértéket mutat, a munka díjazás azonban törvénytábla alsó fokon áll.

Eddig nem is kardoskodtunk a munkának megfelelő díjazás érdemében, bár az igazság oldalunk mellett áll, de nem tettük azon szempontból, mert éreztük az iskolafenntartó község anyagi tehetlenségét. Ma azonban midőn költségvetésileg 1500 frt biztosítható az iskola fenntartására és fejlesztésére annélkül, hogy a község háztartását érintené, akkor méltányosság szempontjából elvárjuk a fennálló összegből folyosítható, a munka érdemében való *megérdemelt* díjazást az óránkénti 40 forintot.

A méltányosság azt is feltételezi, hogy a már kiutalt 300 frtból, mely az 1897/8-iki tanévre adatott segélyként, azon tanítók külön díjaztassanak, kik **8 hónapon át 120, 98, tanoncczal** emésztették szervezetüket annélkül, hogy lelkiismereti buzgóságukból *egy jottát* is engedtek volna, vagy anyagi téren — ez

A „KISPESTI HIRLAP” TÁRGZÁJA.

Bizodalom.

Óh ember kizdve kizdj mig itt a földön élsz,
Bizva bizál abban a kitől jót remélsz!
Isten az a nagy úr, arra bizad magad
Biztosan hiheled, hogy kerül a bánat.

Szived titkát tudja, előtte semmi sincs
Elszárva, legyen az bármilyen drága kincs,
Hisz ő a világot teremté szavával.
Hogy ne segítene, ha kell a karjával.

Ő ad lételt és boldogságot itten,
Dicséri hatalmát a nagy földön minden
Csak egyedül tehet ő mi lehetetlen,
Habár sokszor a sors mi velünk kegyellen.

A sorsnak irányát uja mutatja meg
S intésétől mindig emberek remegnek,
De ha szív mélyéből felhangzik esdeklés,
Jön tőle segítség, mely sohasem kevés.

Azért ne panaszkodj, ha szived is szorul,
Nem villámlik mindíg, ha az ég beborul,

Boru után szokott kisülni a szép nap,
Bajban vigasztalást is csak az Isten ad.

Ne törekedj tehát ember javak után,
Melyek nem állandók, mint éj nap hajnalán,
Hanem az Istenben vetett bizodalomunk,
Legyen életünkben vezérlő csillagunk.

Merényi.

Az óra.

Csak egy pár hónap óta hitestársak. Vas-kuti János és az ő szép kövér fiatal felesége Felhő Klári a reggelipél ültek. A férj lapot olvasott, a nő pedig egy divatlapot nézegetett.

— Apropos, édes selyem papám, szólott a feleség bájosan mosolyogva, — nem lennél oly szives és kifizetnéd az én divatárusnóm számláját.

János komoly arcot próbált mutatni, de feleségének égszín szemé lefegyverezte és kedélyes mosolylyal így szólott:

— Hol lakik a divatárusnéd?

— Klári zsebében kutatva ki vette a divat-

árusné névjegvét, melyet a férj tárczájába rejtett.

— Mennyit tesz ki az a számla?

— Bizonyosan nem tudom, de ugy hiszem alig több kétszáz forintnál.

János nem szólt semmit, csak nagyot sóhajtott. Klári öltöző szobájába távozott, honnan fél óra mulva csinosan felöltözve tért vissza. Férje karján bebarangolta a legnépesebb utcákat s egyszer csak egy órásbolt előtt, melynek kirakatában egy gyönyörű kis álló óra volt, hirtelen megállott.

— Ah, beh gyönyörű! Szólt Klári meglepetve.

— Szép biz az, igen gyönyörű, de tekintetbe véve a divatárusné számláját, a legjobb akarat mellett sem teljesíthetem kívánságodat, szólott János, kissé morozus arcot vágva.

— Jaj beh kár, sóhajtott a fiatal aszszonyka és ezzel tovább ballagtak.

— A mint a reggeli sétáról visszatért János, asztalán egy öt pecsétes pénzeslevél feküdt. Egy régi barátja küldte meg évekkal ezelőtt tőle kölcsönvett tartozását, melyet már elveszettnek hitt. Ez a pénz olyan volt, mintha talála volna s rögtön elhatározta, hogy teljesíti kedves felesége kívánságát.

esetben nagyon is indokolt — követelésekkel léptek volna fel.

A kötelesség teljesítése nem érdem, az igaz, de a kötelességnek **ily módon való** teljesítése az **érdemek érdeme**, mert a tulzsufaltság daczára a tanúgy, a növendékek haladása csorbát nem szenvedett.

Erre a méltányos díjazásra hívjuk fel az iskolafentartó hatóság szives figyelmét, mert a kiutalt segély erre fedezetül is szolgál és megilletné 1898. január 1-től visszamenőleg a tanítók jól végzett munkásságának anyagi pótlását.

Ezek kapcsán, midőn feltártuk a tanoncz-iskola reménykeltő jövőjét, e helyen emeljük ki Dorfner Antal, közg. jegyző, a felügyelő bizottság kiváló elnökének ügybuzgalmát, kinek fáradtságot nem ismerő munkálkodása eredményezte az államsegély megszerzését és sok egyebet, melylyel a tanoncz-iskola fejlődése egy szebb jövő határkövéhez jutott. Dorfner Antal kiváló képzettsége munkaszeretete és tanügyi buzgalma gazdag aratással koronázta az ügy sikerét, mely fejlődési mozzanataival, jelen magaslataival az ő érdemeivel áll szoros összeköttetésben. Áldja meg az Isten ennek a férfunak minden téren kiváló lelkes ügyszeretét, melylyel nagyraemelt községünk fejlődési munkakörének igazi apostola.

Pünkösdi elmélkedés.

A pünkösdi ünnep az ígéret beváltásának emléke. Jézus, a midőn elbűsűzött tanítványaitól, megígérte, hogy küld ő nekik segítséget, a mely tanának hirdetésében őket ellankadni nem engedi, a mely a szent ígének hirdetését nekik könnyűvé fogja tenni, a mely majd meg fogja őket tanítani, miképen és hogyan szóljanak a hatalmasok vagy a nép előtt. Ígéretét beváltotta, elküldé a Szent Lelket, ki az igazságnak tanítója, a titkos és a jövődő eseményeknek hirdetője, a szépnek, a jónak és a nemesnek előmozdítója, a gyengéknek támogatója, a tudatlanságnak, a hitelenségnek, a sötétségnek útvesztőjében leledzőknek a napfényre, az igazsághoz, a hithez való vezetője.

Az apostolokra leszállt a Szent Lélek s

ők megerősödvé minden félelem nélkül hirdették, hogy Jézus tana az, mely az örökkévalóságba vezet, a melynek követése az azt követőknek biztos menhelyet nyújt, mert a ki Jézusnak szavait megtartja azt az Isten is szereti, a Szent Lélek a mennyekbe emeli, annál mind a három jelen van, szívében lakóhelyet alapítanak maguknak s a földnek gonoszságai rajta nem diadalmaskodhatnak.

Jézus itt a földön megmondotta, hogy ő azon ajtó, a melyen át a halandó az örök boldogságba juthat s ezen ajtót a Szent Lélek nyitja meg, az ígét magyarázza, a Jézusban hitet, szeretetet és reményt hirdet és vár, ő tanít, megörvendeztet és megszentel.

Ép akkor, a midőn a Szent Lélek az apostolokra szállt, többen valának jelen s ekkor megállapították az első keresztény egyházat, a melynek kötelekibe most már millió és millió ember tartozik, a kik követik Jézusnak szent tanát s a kegyelem Istenétől várják földi boldogulásukat és a jövő, a tulvilági boldogságot, az örök életet.

Hit nélkül az ember nem élhet, de az ember a hitet önmagában gerjeszteni képtelen lévén, kérjük a Mindenhatót, miszerint ögyujtsa meg, éleszsze azt keblünkben, szívünk mélyén azon Szent Lelke által, a melyet akkor az apostolokra s azótától is egyes kiváló egyénekre küldött a cézből, hogy Istennek országát már itt a földön a bűnös emberek között terjeszszék.

Jóbot a mint tudjuk az Úr próbára tette, vajjon állhatatos marad-e hitében s ő kiállta a próbát, nem zúgolódott, nem vétkezett Isten ellen a sok sanyarúságot, a szerencsétlenséget. a bajt, megaláztatást szívében lángoló igaz hitével, az Isten kegyelmességébe való megadással fogadta, túrta s annyi baj után a Mindenható ismét kegyelmébe fogadta őt s kétszer annyi jóval áldotta meg azután, úgy hogy magas korában fiaiban és unokáiban örvendhetett. Jób mondá egyszer a sok szerencsétlenség között: »A jót elvettük Istentől, a nyomoruságot nem szenvednénk-e el?« Legyen tehát a mi hitünk is erős, reményünk a jövőben, hogy a sanyarúság után bekövetkezik a jobb kor, mely után epedve áhítózunk. Ha bennünket a szenvedéseknek vihara bánt, ha életünk sajkáját a szélvész hányja, veti, mint a vihar a háborgó tengeren a hajót, akkor a vallásban, az igaz hitben leljünk vigaszt, örömet, kérjük a Szent Lelket s az majd bennünket bölcseségre

megtanít, bölcseségre vezet és a hanyatlókat, a gyengéket gyámolítani, erősíteni is fogja.

Esedezzünk, hogy a Szent Lélek vezérelje lépteinket, szíveinket, miszerint ne vétkezzünk, a bűnt bűnre ne halmozzuk, de az erényben, a jóban, a szív nemességében napról-napra nagyobb és nagyobb előmenetelt tegyünk.

Istennek, a Mindenható Atyának Szent Lelke látogassa meg a bűnös népet, jöjjön, szálljon le hozzánk mennybeli ajándékival, miszerint bizalmunk és hitünk ő benne napról-napra erősebb legyen. Nagyobbítsa ő bennünk az embertársaink iránti szeretetet, a kegyességet és a jóakaratot; részesítsen minket áldásiban s gerjesszen bennünk isteni félelmet, adjon bölcseséget, erőt és tanácsával oldalunknál jelen legyen, hogy hitünkben állhatatosan megmaradhassunk. Füleinket a szent ígének meghallgatására s annak elfogadására s megőrzésére, szánkat az igaznak, a jónak, a hitnek, mely boldogsághoz vezet, befogadására képesítse.

Vezéreljen minket utainkon, küzdelmeinkben erősítsen és vigasztaljon. Áldja, védje országunkat, drága hazánkat s adja, hogy e hazának síkjain, völgyein, bércein és virányain csak is az őszinte, az igaz szívnek, a fülnek kelleme, a szívhez szóló, érte élő-haló magyar szó hangozzék!

Ugy legyen! Isten kegyelme mi velünk mindörökké!

Masnny Sámuel.

all. tanító.

Egy rendelet.

Nagy sebeket könnyű szerrel üthetünk a társadalom testén, de a legkisebb sebet begyógyítani is fárasztóan nehéz munkát igényel. És sajnos épp azt tapasztaljuk, hogy — míg sebeket könnyen ejtünk — a legveszedelmesebb bajok, jelenségek, tünetek ellen is csak hanyagsággal viseltetünk. — A vagy ha nem hanyagsággal, hát mitsem törődéssel. Mintha önfeledten, bajai tudata nélkül, mámoros, lázas gondolatvesztő álomban, kimerültségben, tétlen tehetetlenségben szenvedne a társadalom.

Jól esik hát tudnunk azt, bárki pártállásához tartozunk is, a mit a kereskedelmi miniszter egy rendeletével tett. Ez nem politika, ez egy társadalmi betegség ellen tanúsított nagy eszű orvosi törekvés. Hálát és elismerést szavazhat tehát minden magyar.

Legott röptülve ment az órásboltba s pár perc alatt meg volt kötve az alku.

— Kérem, hová küldjem az órát? kérdezte az üzletvezető.

— Itt van az atresse, szólott a férj, a mint tárczájából egy névjegyet vett ki. De nagyon lekötözte, ha rögtön elküldené, mivel én e csinos órával egy kis meglepetést akarok valakinek szerezni.

— Nagyon sajnálom, uram, de az most ebben a perczben, miután a szolgálta nincs az üzletben, lehetetlen, de délfelé okvetetlen rendeltetése helyén lesz.

— Az már későn lesz . . . Legyen szives az órát azonnal becsomagolni, majd én magammal viszem.

Az utcán átadta a csomagot és a névjegyet egy hordárnak, azzal a megjegyzéssel, hogy a csomagot az illetőnek azonnal kézbesítse. A hordár zsebre vágta a jó borralalót és hamiskásan mosolygott, a mint olvasta a névjegyet:

Goldstein Róza, nőszabó, Pitypalasy-utca 86. szám.

Goldstein Róza viruló szép fiatal leány és szerencsés menyasszonya annak az órásnak, a kinél

Vaskuti Jenő a szép kis órát vásárolta. A szép Róza épen egy gyönyörű női ruha földiszítésével foglalkozott, a midőn az ajtón csöngettek.

A hordár a csomagot hozta. Róza sietve bontotta fel a csomagot és a mint megpillantotta a gyönyörű kis órát, örömeiben maj kibújt a bőréből. Völegénye már rég megígérte, hogy hoz neki egy órát, de oly remek, szép és drága ajándékról még álmodni sem mert. A szép órát azonnal elhelyezte és öröm mámorral hallgatta annak bűbajos ketyegését.

Pár perc múlva felnyílt az ajtó és Felhő Klári a következő szavakkal lépte át a küszöböt:

— Erre járván, csak azt akartam önnek kedves kisasszony mondani, hogy férjem a számlát még ma ki fogja egyenlíteni. És kérem szépen, hogy az én szürke selyemruhámat . . .

Itt rögtön elállt a szava és szemét bámulva meresztette az órára.

— Nini, hol vette ön ezt a gyönyörű szép kis órácskát? Ha jól emlékszem ezt én még sohasem láttam az ön lakásában.

— Ezt az órát alig egy negyed órával ezclött kaptam. Ezt egy férfi ajándékozta, egy férfi, a ki szívemet bírja.

— U — u — gy?! Ezzel Felhő Klári, mint a villám rohant ki a szobából.

— Istenem, minő irigyek ezek az asszonyok. Mindent csak maguknak szeretnének, ezt a csekélységet egy szegény leánytól irigylük — gondolta Róza és ismét folytatta a munkát.

Ebéd előtt az óras meglátogatta szép menyasszonyát, a mint belépett, azonnal szemébe tünt az óra, melynek látása reá borzasztó hatást gyakorolt.

— Hamis kigyó! kiáltott kitoró dühvel. Hát nincs benned egy szikra becsület, ha még ki mered ez az órát ide közszemlére tenni? . . .

— De kérlek, hiszen te magad . . .

— Kicsoda? Én? Ne mentesd magad és ne hints port a szemembe. Hogy küldhetnék én egy ilyen igen drága ajándékot, melynek értéke egy negyedévi fizetésemmel felér. Közöttünk vége mindennek. Szerelmem kihalt. De borzasztó bosszút fogok állani a csábitón. Szerencsére ismerem azt a nyomorult frátert, a ki konkolyt hintett szerelmünk tiszta buzája közé. Az Isten legyen neki irgalmas és kegyelmes!

Az óras, a nélkül, hogy a síró és kezét tördelő Rózáat csak egy pillanatra is méltatta volna, mint egy dühös tigris, elrohant.

De konstatáljuk a dícséretadás mértékeltensége helyett a dícséretreméltó tény. Egy rendelet jelent meg Dániel Ernő tollából, a hatalmas minisztertől — a hatalmasok ellen.

Ugyebár azt is mindnyájan elismerjük, szintén pártkülönbség nélkül, hogy nagy a szocializmus nálunk is, oly nagy, hogy a társadalmi rend és békét, a vagyonbiztonságot, a közgazdasági jólétet elnyeléssel fenyegeti.

A szocializmust a kor magában rejlő mérgezett ereje, melyet a hamis és hazug eszmék kitérésében és térhódításában látunk minduntalan megnyilatkozni, hozta be hazánkba is. De a szocializmus szításában okvetlen nagy része van a nagy tőke csoportjainak is. Nem akarunk vádaskodni. De első sorban azok szították a szocializmust, kik a munkaerőt agyondolgoztatni akarják, a kik a megélhetéshez s a családfenntartáshoz szükséges megérdemelt munkadíjat meg nem adták, hanem megcsontították, a kik annyit dobnak a munkáskéz szerzette milliőkből, a munka végző tömegnek, hogy ez a megélhetésre nem, csak pálinkára elég, a kik ha egy munkásukat agyonlapítja a kerék, a vagy megöli a szétrobbanó kazán, az áldozatul esett ember családjának segélyt nem adnak, azt nyomorultán kinlődni hagyják.

Ezek ellen — hinni akarjuk, hogy számuk ezeknek kevés — irányulhatott első sorban báró Dániel Ernő böcs rendelete, mely kimondja hogy az ország összes gyári, iparvállalatai állandó ellenőrzés alá jönnek.

S mit fog ellenőriztetni a miniszter? Tudni akarja, hogy a valóban milyenek a munkásviszonyok, megfelel-e a munkabér a megélhetés kívánalmainak és az elvégzett munka követeléseinek, nem üzetik-e az emberi tulusgázása, elégtelenség, a vagy béke honol-e a munkások között és milyen ez az elégtelenség, jogos vagy jogtalan, milyen a béke igaz vagy kierőszakolt? . . .

Ezt a rendeletet mi a szocializmus megakadályozása szempontjából a legbiztosabb orvosszernek tartjuk s mert a kereskedelmi miniszter urat ennyi önzetlen, a tőke hatalmával szemben merész, öntudatos elhatározás vezet és jellemzi, most már biztosan hisszük, hogy ezt az okos és nemes irányú óvintézkedést sok más fogja követni s a *vasminiszter utódja elődjéhez hasonló aranykorszakot idéző* miniszterségével.

E közben Vaskuti, dolgait végezve, előre örült, hogy az ő kedves felesége hogy fogja őt karjaiba vámi és összecskokolni a kellemes meglepetésért. Igen ám, de senki sem zárta karjaiba és senki sem csókolta meg. Hanem rettenetesen meg volt lepette, a mint egy bepecsételt levélkét adott át neki a szakácsnéja, melynek tartalma így hangzott:

»Élj boldogul örökre! Midőn e sorokat olvasod, én már akkor szülőimnél vagyok. Turpisságod kiderült. Én tudom, hogy te megvetted azt a drága órát és azt is tudom, hogy kinek ajándékoztad. Ne is próbáld magad mentegetni. Minden jel ellened tanuskodik. Köztünk vége szakadt mindennek és én örökre megszűntem lenni a te

Felhő Klárid.

János csaknem sóbálványává változott.

De kevés gondolkozás után kivette zsebéből tárczáját és elkezdett benne idegesen kutatni. Most észrevette a tévedést, mert az a vizitkártya, melyet reggel a felesége adott át, hogy fizesse ki a divatárusnő számláját, tárczájából hiányzott s ezt küldte el a hordártól az órával együtt. Mintha egy mázsás malomkő esett volna le szívéből, gyorsan fogta a kalap-

No, mert itt volt már az ideje, hogy a tőke embereinek a felpőfeszkedő s félelmetes, de mitől sem féltő hatalma is csak a törvény betűjéig terjedhessen. Tisztelet annak a tőkének, mely elismeri és megadja a tőkét szolgáló munkásoknak jogos filléreit, de átok arra a tőkére, mely kápszisággal és a munkások jogos fillérének elvonásával akarja magát nagyobbítani, növeszteui és gyalázatoságával a hazát a szocializmusnak amugy is harapódzó veszélyes fékevesztettségeibe taszítani.

A kispesti evang. reform. egyház története.

(Forrásul szolgáltak: ntü. Farkas János reform. theol. tanár úrnak »A pesti református egyház 101 éves története« cz. műve s a Barnóthy Lajos gondnok úrtól nyert adatok.)
(Folytatás.)

A templom első tervét és költségvetését, azok hiányossága miatt, nem fogadta el az anya-egyház tanácsa, de a szükséges pótlások után megadta az építési engedélyt, annál is inkább, mert a templomépítésnek immár 12 évi fáradozás után is kétséges ügye teljesen biztosított az által, hogy mélt. Szász Károly püspök úrnak atyai tanácsa, bátorítása és kegyes közbenjárása folytán s a minden mozzanatban buzgó lelkesedéssel fáradozó Török József úr segítségével a kispesti híveket azon régen óhajtott, de nem reményelt nagy öröm érte, hogy templomuk védnöknőjéül nagymélt. Báró Dániel Ernő szül. Cséry Szerena úrnőt nyerhették meg, kinek magas pártfogása, kegyes jó szíve, hathatósan támogatta ügyeiket. Az egyháztanács pedig kieszközölte, hogy részünkre az állam-segélypénztárból, — a megállapítani szokott feltételek mellett s az anya-egyháznak anyagi megterhelhetése és felelőssége nélkül — 5000 frtnyi kölcsönösszeg nyújtsassék. E kölcsönösszeget 5%-os kamattal 10 évi egyenlő részletben kell visszafizetnünk, melyért hitelesorsaink közül kezességet vállaltak Barnóthy Lajos, Botka Tivadar, Szakács Imre, Balogh József, Balla András, Tóth Imre, Tárnok Árpád, Dózsa János, Tóth János, továbbá Dorfi Antal és Gesztesi Miksa községi jegyzők. Valóban nemeslelkű s vallásos buzgóságról tanúskodó eselekedet, mely sokakat újabb és újabb adományokra, ajánlatokra ösztönzött!

Ily kedvező körülmények között már komolyan lehetett gondolni régen óhajtott vágyaink megvalósítására s templomunk jóváhagyott terve a 15729 frtban állapított meg.

ját és elakart rohanni, hogy a tévedést helyre hozza, — a mint Goldstein Róza haragos arczal, mint egy boszuálló tigris megjelent az ajtóban.

— Uram, borzasztó izgatott hangon s hebegve kezdte, eljöttém, megkérdezni önt, hogy mi jögon merészelt ön nekem ajándékot küldeni. Maga egy gonosztevő, czuczilista, goromba, Pokrócz Ádám stb.! Hogy saját szemével lássa, hogy mennyire becsülöm az ön ajándékát, szólott a kis divatárusné s úgy vágta a földhöz lába elé a drága órát, hogy ezer darabra tört.

— Megvan ön örülve? szólott János dühösen, de azonnal elnémult, mert mint egy dühös vadállat rohant be az ajtón az órás s az órás háta mögött pedig ott állott a felesége és anyósa az első kisirt szemekkel, anyósa pedig mint boszuló vadangyal . . .

Sokáig tartott a zivatar, mert négyen ugyancsak szidták egymást, míg végre Jánosnak sikerült szóhoz jutni és megmagyarázta a tévedés valódi okát. Neje megbocsátott, az anyósa ismét kedélyesen mosolygott. A házaspár bocsánatot kért, az óra pedig ott hevert a padlón darabokra törve.

Babos Károly.

Költségvetés szerint (ebből a bádigos számla 517 frt; az üvegesé 65 frt.) az építés 1896. év kora tavaszán meg is kezdetett s *Majthényi Ferencz* vállalkozó oly buzgón látott a munkához, hogy május hó 25.-én báró *Dániel Ernő*, templomunk védnöknőjének magas jelenlétében mélt. Szász Károly püspök úr meghatóan ékesszóló beszéd kíséretében letelhette a templom alapkövét, melybe egyházunk addigi történetének *Barnóthy Lajos* által összeállított kézírata, számos jelenlevő által aláírt emléksorok s különféle pénznek falaztattak be.

E lélekemelő aktusnak már akkor is meg volt az a következménye, hogy a jelenlevő közönség 120 frt. 26 krnyi összeggel járult a templom-építéshez. De még szebb eredmény volt az, hogy az alapkövetétel óta az addig közömbös hívek is érdeklődni kezdtek az egyházi ügyek iránt, szorgalmasabban látogatták az istentiszteletet és áldozatoktól sem riadtak vissza. *Török J.* úr és gondnokaink érdeme, hogy e buzgóság megnövekedve él még maig is a hívek lelkében.

Míg a templom-építés munkája s ennek akadálytalan folytathatására a gondnokok által csaknem lázasnak mondható lelkesedettséggel megkezdett gyűjtés Isten segítségével egész esendben tovább folyik, vessünk egy pillantást az ifjú reform. nemzedék *vallásos oktatására*, melylyel *Bertalan Béla* állami elemi tanító fáradozott 7 éven keresztül »minden díj nélkül, csupán az egyháza iránt érzett szeretetből.« A község növekedésével a reform. vallású tanulók száma s így a munka is megszorodván, az anya-egyház öt az 1891/2. és az 1892/3.-i. tanévben 50—50 frttal jutalmazta s e tiszteletdíjat 1893-ban 80 frtra, a következő évben pedig 100 frtra emelte föl. Ekkor neveztetett ki az állami iskolához egy másik reform. vallású tanító, *Tóth János*, ki 1894-től kezdve a hitoktatás terhet kartársával megosztotta. Nagy szükség is volt e megosztásra mert az elemi és alsófokú ipariskolába ekkor már mintegy 150 reform. vallású növendék járt, kiknek oktatói külön-külön 75 frttal, 1896-tól kezdve pedig 100—100 frttal díjaztattak. Ez összeget az anya-egyház pénztárának kellene megtérítenünk. Jelenleg az elemi népiskolának 151 s az alsófokú ipariskolának 32 reform. növendéke van, kik heti 6 órán keresztül részesülnek vallásoktatásban; a pusztai szt.-lőrinczi 20-25 növendék pedig épen nem, mert két hitoktatóknak oda kimenni, avagy az ottani növendékeknek Kispestre bejönni a kedvezőtlen körülmények miatt nem lehet. (Folyt. köv.)

HIREK.

»Kedves olvasóinknak a beálló ünnepekre boldog ünneplést kívánunk.«

Tanítók mulatsága.

Állami derék tanítóink egy nyári multság rendezését határozták el. A rendező bizottság jövő hét elején alakul meg.

Germania.

A Germania életbiztosító társaság, lapunk jelen számában foglalt hirdetését ajánljuk olvasóink szives figyelmébe. A társaság községünkben fiokot óhajttatni, melynek előmunkálatait a társaság egyik tisztviselője végzi. A biztosítás feltételei kedvezőek, mert 70 éves korig biztosít. A társulat tisztviselőjét, ki felvételeket eszközöl, ajánljuk a nagyközönség bizalmába.

Kiigazítás.

Bocsánat kéressel igazítjuk ki mult számunk vezető-czikkében kimaradt ama sorokat, hogy az ev. ref. templom-avatási ünnepen, a fogadtatáson, az *ág. ev. hitközség* küldöttségileg volt jelen.

Értesítés.

A helybeli ág. hitv. ev. hitsorsosainkat értesítjük, hogy a pünkösdi istentisztelet vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődik s utána pedig szent úr vacsora fog kiosztatni. Egyházunk presbiteriuma elhatározta, hogy egyházi alapja javára előadást tartat, melynek megtartásáról a falragaszok bővebb felvilágosítást adnak. Kérjük a nagyérdemű közönséget, ha bennünket ebben támogatni sziveskednék, mert minél többen ott megjelennek, annál nagyobb lesz az egyházi alapra eső jövedelemrész. A színelőadás után táncmulatság lesz. Felültetések hirtalig nyugtáztatnak s köszönettel elfogadtatnak. Kispes-
tben 1898. évi május hó 26-án. Az elnökség.

»Országos Nemzeti Szövetség.«

Az »Országos Nemzeti Szövetség« kispes-
tbi hölgybizottsága nemsokára megalakul. A szervezők közül néhányan — Kispetről Buday Lajosné, Glósz Béláné urnók — dr. Herczeg Mihály egyetemi rektor vezetése alatt fölkeresték ifj. Cséry Lajosné urnót és felkérték az elnöki tisztség elfogadására. A nemes, hazafias és humanus eszmékért lelkesedni tudó urnó a kérésnek engedett s így a megalakulás bizonyos. A szervező bizottság június hó 12-én d. u. 4 órakor alakul meg a vigadóban. Ez alkalomra Budapestről több nevezetes férfi fog kirándulni, hogy a szövetség nemes célját közelebbről megvilágítsák és részletezzék. Ne maradjon el senki az értekezletről, hisz vallás, nemzetiség különbözet nélkül mindnyájunk javára működik az »Országos Nemzeti Szövetség«; hisz mindnyájunk szülő tápláló anyját, édes hazánkat akarja e szövetség nagygyá, boldoggá tenni. Különösen felhívjuk a munkások figyelmét ez értekez-
letre, a kiknek érdekében is legtöbbet tehet e szövetkezet s érdekekben már is megkezdette működését.

Sétahangverseny.

A mit álmodni talán még a legideálisabb lélek sem mert, azt valósította meg Dorfner Antal köz. jegyzőnk. Az ő lelke, mely a csalódás ezer nemével szűrődött át a társadalmi élet sivár világán, a jelen tapasztalataival arra a gondolatra jött, hogy ha már nem lehet a társas életet az egyleti működésben biztosítani, úgy lehetséges talán egy teljesen különböző téren, új irányban, új életet teremteni a sétahangverseny megvalósításával. Ez a gondolat, a minő lelkesen született, ép oly gyorsá vált tettben is. Ugy halljuk, hogy jövő héttől kezdve a községi ház előtt minden kedden és csütörtökön délután 6—8-ig sétahangverseny lesz a helybeli cigányzenekar közreműködésével. A zeneköltségek közadakozás útján szereztetnek be. Felkérjük ezuttal Kispes-
tbi közönséget, hogy kedden 6—8-ig a községi háztéren adjon egymásnak találatát. Tehát a viszontlátásra.

Gondnoksági ülés.

A gondnokság f. hó 27-én ült össze az évzáró teendők határozathozatala végett. Mint értesültünk a folyó ügyek mellett határozatott, hogy az évzáró vizsgálat határnapjával június 15—20 között kéri a tanfelügyelőtől kitűzni.

Istentisztelet.

A helybeli ev. ref. templomban pünkösdi vasárnapján Fábián Dénes, fővárosi lelkész fog szentbeszédet tartani. Akik Fábián Dénes nagyszabású beszédét élvezték a templom felavatási ünnepén a sátorban, azok bizonyára örömmel üdvözlök a kiváló szónokot.

Államsegély.

A községi ipariskola az állam részéről subventió fejében 300 frt segélyt kapott. Bővebben vezércikkünkben.

Kérdés.

Többek felkérésére, miután mi magunk fölvilágosítást nem adhattunk, e sorok kapcsán intézzük a helybeli ev. ref. gondnokság elé azt a kérdést, mely több oldalról felhangzott és a mi szócsövünkől kért választ: *Miért harangoznak este 9 órakor?* Ha a gondnokság a kíváncsiakat érdemesíti a válasza, szívesen tért engedünk lapunkban.

Hittanvizsgálat.

A helybeli áll. elemi iskolákban a hittanvizsgálat június hó 1-én délelőtt fog megtartatni. A vizsgálaton Odrai Coelestin esperes, mint egyházi kiküldött lesz jelen.

Adakozások a szt-lőrinczi templom alapjára.

A Szent-Lőrinczen építendő róm. kath. templom alapja javára eddig adakoztak Barabás Béla ivén Vadász Márton 25 frt, Schwanda Ferencz 10 frt, Straznitzky Alajos 15 frt, Strifler és Szántó 10 frt, a téglagyári munkások: 27 frt 19 kr. Az eddigi gyűjtés 87 frt 19 kr.

Tűz.

A vörös kakas, kis szünetelés után, újra felütötte fejét, ez alkalommal Felső-Kispes-
tben, hol Frida Antal tulajdonát képező ház, melyben Taigiszter Sándor pék mester lakott, gyuladt ki ismeretlen okokból. A tűz f. hó 24-én a délutáni órákban ütött ki általános ijedelmet okozva a nyugalmas lakók között. A tűzoltók gyors megjelenése lokalizálta a tüzet és így csak a háztető esett a lángok martalékául. A kár jelentékeny. Az épület biztosítva volt.

Testvérközség törekvése.

Barabás Béla, a szent-lőrinczi Téglagyár testben-lélekben magyar, hazafias gondolkodású igazgatója, magasztos czélt tűzött maga elé a Szent-Lőrinczen építendő róm. kath. templom ter-
vével, mely már komoly lépésekkel közeledik a megvalósulás mozgalmá felé. Az építő bizottság már megalakult, élén Barabás Béla elnökkel, ki fokozott buzgalommal és fáradságot nem ismerő odaadással működik a szent czél megtestesülésén. Hogy pedig, ezta működést siker koronázza már ma, azt igazolják az eddigi adományok. Az adakozók sorát Biehn János, köz-
tisztelet és becsületnek örvendő derék gyárosunk nyitotta meg, felajánlván a templom tetőzet teljesen díjmentesen való befedését, a mely nemes tettéért a nyilvánosság előtt is hálás köszönet és elismerés illeti meg a mindenkor humanusan gondolkodó derék gyarost. Az építő bizottság jelenleg a telek kérdésének problémájával foglalkozik s hisszük ezt is rövid időn belül megoldja azzal a lelkes törekvéssel, mely a magasztos czél megvalósításán fáradozik. Remélve hisszük, hogy Kispes-
tbi községi elöljárósága méltányolva a törekvéseket, melyek intencióját az erkölcsfejlesztés szempontból is ki kell emelnünk, jelentékeny összeggel fog hozzá járulni az ige testté válásához. Bizunk az elöljáróság mindenkor bölcs gondolkodásában és a testvérközség iránt érzett nemes jóindulatában.

Himlőoltás.

Alólírott községi elöljáróság felhívja mindazokat a szülőket, kiknek oltásra kötelezett gyermekeik vannak, hogy **f. május 28-án** szombaton, **június hó 4-én** szombaton, vagy **június hó 11-én** szombaton délután két órakor a községi orvos által eszközözendő ingyen-oltásokhoz annál is inkább hozzák fel gyermekeiket, mert ellenkező esetben pénzbírságokban fognak elmarasztaltatni.

Kelt Kispes-
tben, 1898. május hó 20-án.

Dorfner Antal s. k.
jegyző.

Ács László s. k.
bíró.

Országgyűlési képviselő választók névjegyzéke.

Az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének az 1899. évre leendő kiigazítása, illetve összeírása, a kiküldött bizottság által **f. május hó 31-én reggel 8 órakor** a községi házánál fog eszközöltetni.

Figyelmeztetjük a községi közönséget, hogy választói jogosultságának igazolása végett bármely honpolgár a kiküldöttség előtt megjelenhetik. Kelt Kispes-
tben, 1898. május 20-án.

Dorfner Antal s. k.,
jegyző.

Ács László s. k.
bíró.

HIRDETÉSEK.**Newyorki Germania**

életbiztosító-társaság.

Európai osztály: Berlin, Leipzigerplatz 12.
(a társaság saját házában.)

Nem kölcsönös. Részvényeseknek korlátozott osztalék 120.000 korona.

1896. végén érvényben levő biztosítások: 355 millió korona.
1896. végén tényleges vagyon: 111 " "
1896. végén tiszta fölösleg a biztosítottak javára: 7 1/2 " "

Ingyen háboru biztosítás.

A biztosított az osztalékot évenként felveheti.

Évenként csökkenő díjfizetés.
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐSÉG:

BUDAPESTEN, V., Váci-körút 16.
Igazgató: KÁLLAI GYULA.

Első osztrák biztosító-intézet

katonai szolgálat esetére Bécsben (Kölcsönös)
Magyarországi Igazgatóság:

Budapesten, V. kerület Váci-körút 16. szám.
Igazgató: KÁLLAY GYULA.

Bevonulás esetén a biztosított összeg, az összegyűlt osztalékokkal együtt fizettetik. Be nem vonulás esetén a befizetett díjak visszatérítetnek és az osztalékok is kifizettetnek. Prospektusok készséggel adatnak és bővebb felvilágosítást szívesen nyujt. *Az igazgatóság.*

Kiadó lakások.

**Kispes-
tben, Báthory-utca
17. sz. alatt a Makk-féle
házban 3 csinos szoba,
konyha, kamara, pineze
bérbe adandó.**

**Felvilágosítás ugyanott
kapható.**

**Egy telek kis házzal
közel a vasúthoz eladó.
Tudósítást ad a szerkesztő.**

**Két telek a vasúthoz
közel és egy négy szoba
konyha, pincze és kertből
álló ház eladó, ez utóbbi
esetleg bérbeadó. Értekez-
hetni Zrinyi-utca 22. sz.
alatt.**